

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 31.7.2022 sekä talousarviomuutos vuodelle 2022

KULILK 31.08.2022 § 63
3250/02.02.01/2022

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan lauta- ja johtokunnille pääsääntöisesti kuukausittain. Ensimmäinen raportti laaditaan helmikuun lopun tilanteesta. Osavuosikatsauksia seuraavien kuukausien tilanteista ei laadita kirjallista raporttia, ellei toteumaennuste ole oleellisesti muuttunut.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalís-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosenusteen lisäksi myös talousarvion toiminnallisten tavoitteiden ja yksiköiden omien käyttösuunnitelmatavoitteiden toteutumisesta.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaan talouden toteutumista on arvioitava kokonaisuutena ja tarvittaessa on ryhdyttävä toimenpiteisiin talousarviossa pysymiseksi. Lauta- ja johtokuntien tulee päättää talousarvioon mahdollisesti esitettävistä muutoksista. Talousarviomuutos on valmisteltava lautakunnan hyväksymällä talousarvion sitovuustasolla. Muutosesityksen yhteydessä on arvioitava myös taloudellisten ja määrällisten sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumista ja esitettävä niihin tarpeelliset muutokset.

Talousarvion sitovuusmääräysten mukaan käyttötalouden sitovuus taso kulttuuri- ja liikuntalautakuntaan nähden on vastuualueiden toimintakate. Talousarviomuutokset on palveluarviotaulukossa esitetty ennuste sarakkeessa.

Investointiosassa kaupunginvaltuustoon nähden sitovia ovat tulosalueen menot ja lautakuntaan nähden sitovia ovat tulosalueen hankeryhmän menot.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan talouden toteuma tammi-heinäkuussa 2022 palvelualueittain:

	2022	2021
Kulttuuripalvelut	58,6 %	56,4 %
Liikuntapalvelut	60,1 %	59,1 %
Yhteensä	59,2 %	57,5 %

Kulttuuripalvelujen odotetaan ylittävän talousarvion 0,1 M€. Talousarviomuutos muodostuu museon ja konservatorion ylityksestä. Ylitystä kuitenkin hieman korjaa orkesterin odotuksia paremmat tuotot, joka tasapainottaa kokonaisuutta. Museon ylitykseen vaikuttaa pääasiassa sisältösuunnittelun kehitys ja palvelujen ostot. Konservatorion ylitys tulee pääosin edellisvuodelta tälle vuodelle siirtyneistä uuden oppilaitosrakennuksen käyttöönottokuluista.

Liikuntapalvelujen talousarviomuutoksessa on huomioitu sekä tulojen että menojen väheneminen. Muutos ei vaikuta toimintakatteeseen.

Investoinnit:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan vuoden 2022 talousarviossa on varauduttu karsikon kirjaston kalustamiseen ja liikuntapalvelujen kaluston uusimiseen.

Liikuntapalveluissa investoinnit jäivät vuodelta 2021 kesken Motonet Areena (Mehtimäkihalli) kalustamisen ja varustamisen osalta 189 000 €. Kulttuuripalveluissa uuden konservatorion kalustaminen ja varustaminen jäi myös vuonna 2021 kesken 313 000 €. Molemmissa hankinta-aika osui vuoden

vaihteeseen ja osittain tavaroiden sekä kaluston saaminen tapahtuu vuoden 2022 puolella ja siten kohdistuvat vuoden 2022 investointimenoksi.

47 Kesken jääneet investoinnit	TA 2022	TA muutos	MTA2022
Motonet Areena	0	189 000	189 000
Konservatorio	0	313 000	313 000
Yhteensä	0	502 000	502 000

660 Kulttuuripalvelut	TA 2022	TA muutos	MTA2022
Investointikulut	87 000	313 000	400 000
Investointituotot	0	0	0
Nettoinvestoinnit	87 000	313 000	400 000

690 Liikuntapalvelut	TA 2022	TA muutos	MTA2022
Investointikulut	300 000	189 000	489 000
Investointituotot	0	0	0
Nettoinvestoinnit	300 000	189 000	489 000

47 Kulttuuri- ja liikunta-lautakunta	TA 2022	TA muutos	MTA2022
Investointikulut	387 000	502 000	889 000
Investointituotot	0	0	0
Nettoinvestoinnit	387 000	502 000	889 000

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Kulttuuripalvelut

Yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuurikeskus:

Lautakunta päätti 23.2. yli 2 000 € kohdeavustuksista, vuosiavustuksesta kulttuurikeskuksille, taiteen perusopetuksen avustuksesta, Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston yli 1 000 € avustuksista sekä taiteilijan työskentelyavustuksista. Edellä mainittuihin tuli yhteensä 45 hakemusta. Lisäksi tammi-helmikuussa avoimena olleeseen avustushakuun (kohdeavustukset alle 2 000 €, Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston alle 1000 € avustukset sekä taiteilijan työtila-avustukset) tuli 44 hakemusta.

Yleinen kulttuurityö käynnisti avustusohjeiden uusimisen vuodelle 2023. Uudistukseen liittyen järjestettiin toukokuussa Teamissa kaksi yleisötilaisuutta. Lisäksi käytiin vapaaehtoisten kulttuuritoimijoiden kanssa syvempi keskustelu ja ideointi uudistuksen valmistelun pohjaksi. Tavoitteena on saada uudet avustusohjeet lokakuussa lautakunnan päätettäväksi.

Uusi toimintamalli, kulttuurinen yhteistyö, lähti käyntiin kulttuuritupsahdusten haulla ja 28.2. päättyneeseen hakuun tuli 45 ehdotusta erilaisiin matalan kynnyksen osallistaviin kulttuurisisältöihin. Niistä valittiin toteutukseen seitsemän kokonaisuutta. Ne jaksottuvat touko-kesäkuuhun sekä syys-marraskuuhun. Työpajatoimintaa toteutettiin kolmella eri temalla, jotka painoutuivat kädentaitoihin ja musiikkiin. Lisäksi avattiin 28.2. uutena tempauksena Runopyykit, jonka toteutus on terveysturvallisesti ja matalalla kynnyksellä. Yhteistyökumppaneina ovat seutukirjasto, yhteisötila Satama, kirjailijayhdistys Ukri ry, Runon Ystävät ry ja Joensuun normaalikoulun Erasmus-hanke. Runopyykit ovat olleet esillä maaliskuun aikana pääkirjastolla, yhteisötila Satamassa, Reijolan Enon, Nepenmäen ja Tuupovaaran kirjastoilla, Kiihtelysvaaran palvelupisteellä ja Sinkkolassa.

Hankintatoimi kilpailutti Joen Yön järjestämisen ja tarjouskilpailun perusteella

Joensuun Virta Oy valittiin tapahtuman järjestäjäksi. Aikaisempina vuosina kaupunki on toiminut järjestäjänä ja ostanut Joen Yön tuotantopalvelut ulkoa. Nyt tehty kilpailutus oli kokonaisvaltainen ja tapahtuman järjestäminen ulkoistettiin kokonaan.

Kulttuurin virta, koulujen kulttuurikasvatusohjelma sisälsi kevätkaudella Tervetuloa kirjastoon vierailuja ekaluokkalaisille, tokaluokkalaisten muusikkovierailuja, kirjavinkkaukset neljäsluokkalaisille, kuudesluokkalaisten Taidemuseovierailut sekä seiskojen Mediapajat. Lisäksi järjestettiin elokuvanäytökset alakoululaisille ja yläkoululaisille yhteistyössä Dokkinon ja elokuvateatteri Tapion kanssa.

Eskarifestarit kokosivat toukokuussa kaikki eskarit kouluista ja varhaiskasvatuksesta yhteiseen tapahtumaan Mehtimäen kentällä. Eskarifestarit järjestettiin edelleen ulkoilmatapahtumana, mutta 2022 tapahtumapäivien määrää vähennettiin edellisvuodesta ja festivaalit toteutettiin kahden päivän aikana.

Varhaiskasvatuksen Kulttuurin puron ohjelmassa jatkuivat Musiikkia päivään koulutukset ja musiikkituokiot. Ne rikastuttivat kevätkaudella seitsemän päiväkodin toimintaa.

Joensuun lastenkulttuurikeskus toteutti kouluille ja varhaiskasvatukselle 94 livetapahtumaa, joihin osallistui 3495 lasta ja nuorta opettajineen.

Rääkkyläläisen lapsiteatteri Sekamelskan esitys Pekka Töpöhäntä striimattiin lastenkulttuurin juhlatuokalla ja esitys oli koulujen katsottavissa 9 koulupäivän ajan. Alakouluille oli tarjolla myös kirjan synnystä kertova tallenne, Esko-Pekka Tiitisen Hyvän tahdon tarina. Verkkosisällöt ja osallistujat tilastoidaan erikseen.

Kaupunginorkesteri:

Alkuvuoden yleisötilaisuuksien yleisörajoituksista johtuen lipputulot ovat arvioitua matalammat vaikkakin kaupunginorkesterin tulotavoite täyttyy hyvin OKM:n koronatukipaketin avulla.

Loppukevät sujui normaalisti konsertoiden sekä tehden yleisötyötä. Yleisöä saapui kiitettävästi sekä maksullisiin konsertteihimme Carelia-saliin että ilmaistapahtumiimme.

Kaupungin lipunmyyntiuudistus (Ticketmaster -> Lippu.fi) on työllistänyt kohtalaisesti mutta pulmat on saatu selvitettyä ja lippuja voidaan myydä jo normaaliin tapaan.

Heinäkuun viimeisellä viikolla keskiviikkona 27.7 orkesteri soitti tilauskonsertissa Lieksan vaskiviikon käyrätorvikilpailun finaalisissa. Finaalikonsertti myös radioitiin suorana lähetyksenä Radio Yle 1 –kanavalla.

Seutukirjasto:

Kirjastojen lainausmäärät ovat lähes tavoitellulla tasolla vuoden 2021 notkahduksen jälkeen. Käyntimäärät sen sijaan nousevat hitaammin, vaikka niissäkin on havaittavissa nousua. Pandemian jäljiltä asiakaskäyttäytyminen normalisoituu hiljalleen, mutta myös kirjastojen tapahtumatuotanto on vasta lisääntymässä. Tapahtuma- ja käyttäjäkoulutustilastoinnissa on alkuvuoden osalta puutteita, minkä vuoksi tilastotieto pohjautuu osin arvioon.

Karsikon kirjaston vanhat tilat suljettiin 1.7. alkaen ja uusissa tiloissa aloitetaan näillä näkymin lokakuun aikana. Karsikon kirjastoon tulee tällöin myös omatoimiaukioloa.

Polttoaineen hinnan nousu aiheutti alkuvuonna huolta kirjastoautojen toiminnan jatkuvuudesta. Tällä hetkellä tilannetta tarkkaillaan, sillä hintakehitys näyttää menevän toiminnalle suosiollisempaan suuntaan.

Kirjastot ovat olleet kiinni keskiviikkona 25.5. Vaara-kirjastojen yhteisen, alueellisen kehittämistehtävän järjestämä koulutuspäivän vuoksi ja 7.-8.6. kirjastojärjestelmän versionvaihdon vuoksi. Versionvaihto aiheutti yksittäisiin kirjastotoimipisteisiin joidenkin päivien vikatilanteen omatoimien kulunvalvontaan, joten omatoimiaika oli poissa käytöstä.

Kirjastot siirtyivät pääsääntöisesti kesäaukioloaikoihin vapulta. Takaisin talviaukioloihin siirrytään 16.8.

Kansalaisopisto:

Kevätlukukauden alussa kansalaisopiston lähiovetusta ei pystytty toteuttamaan koronarajoituksista johtuen ja tästä syystä lähiovetuksen kurssien aloittamista jouduttiin siirtämään helmikuun alkuun. Pieni osa kursseista voitiin toteuttaa etäopetuksena. Kurssitulojen kertymä on tämän takia ns. normaaleja vuosia pienempi.

Loppukevään ja kesäkurssien osalta osallistujia alkoi palaamaan kursseille, kun rajoitukset poistuivat. Ryhmiä saatiin melko hyvin käyntiin ja siten myös tulokertymäkin oli edellistä vuotta parempi.

Opisto oli mukana järjestämässä taiteen perusopetuksen Taidepyörre-tapahtumaa Taidekorttelissa, jossa oli hienosti osallistujia. Tapahtumaa onkin tarkoitus edelleen kehittää ja seuraavana keväänä siitä on tarkoitus tehdä myös osa kulttuurin juhluvuoden ohjelmaa.

Opisto oli mukana myös eskarifestareissa yhdessä muiden järjestäjien kanssa.

Seuraavan lukuvuoden kurssitarjonta on laadittu ja kursseille ilmoittautuminen alkaa maanantaina 8.8. klo 9:30 alkaen. Markkinointia on lisätty ja monipuolistettu, jotta näkyisimme mahdollisimman hyvin kaikille toiminta-alueen asukkaille.

Museot:

Alkuvuoden koronarajoitusten takia museoissa ei järjestetty oheistapahtumia ja yleisöopastuksia näyttelyihin, myös koululaisten ja muiden ryhmien vierailut olivat vähäisiä. Tammikuussa Onnissa avatussa Pia Männikön näyttelyssä ei pidetty avajaisia ja sanomalehti Karjalainen striimasi helmikuussa Hilmassa Itä on itä -näyttelyn avajaiset. Toukokuussa Onnissa avattiin Niina Mantsisen ja EGS:n näyttely normaalisti ja Hilmassa Ennennäkemätöntä. Koronatilanne helpottui vuoden aikana, joten museovieraiden lukumäärä nousi edellisestä vuodesta noin 35 %. Museot ovat olleet kesäkuusta lähtien avoinna myös sunnuntaisin. Mukulakadulla otettiin käyttöön kolme uutta lasten syntymäpäiväpakettia.

Pohjois-Karjalan museon valokuva-arkiston kuvia julkaistiin museoiden, arkistojen ja kirjastojen yhteisessä hakupalvelu Finnassa. Julkaistuja kuvia voi käyttää vapaasti myös julkaisuissa.

Alueellisen vastuumuseotoiminnan osalta lähetettiin OKM:n selvitys vuosilta 2020–2022 sekä suunnitelma vuosille 2023–2026. Molempien osalta käytiin neuvottelut Museoviraston kanssa keväällä. Alueellisen vastuumuseon kulttuuriympäristötoimintaan liittyen kirjoitettiin 227 viranomaislausuntoa.

Museoissa aloitettiin Museoviraston rahoituksella viiden kuukauden mittainen Osallisuutta ja etsivää kulttuuriperintöä -hanke. Hilmassa toteutettiin 2,5 kuukauden kestoinen Sortavalan kuvat digitointihanke Sortavala-säätiön myöntämällä apurahalla. OKM:ltä saatiin koronavuodesta 20 000 euroa, ja hanke toteutetaan vuoden loppuun mennessä. Museums in Focus -hankkeessa suoritettiin tilitarkastus, ja loppuraporttia viimeistellään. Yhteistyö Venäjän Karjalan museoiden kanssa keskeytettiin maaliskuun alussa.

Konservatorio:

Kevätlukukausi sujui konservatoriolla onnistuneesti ja uusien tilojen käyttöönotto

sujui onnistuneesti. Kevätlukukauden aikana toteutettiin laaja "Uuden konsan kevät" - konsertti- ja tapahtumasarja, jonka huipennuksena olivat kaksi maaliskuussa järjestettyä avajaiskonserttia.

Kokemukset uusista tiloista olivat erittäin hyviä ja erityisesti äänieristykseen ja akustiikkaan liittyvät ratkaisut saivat paljon kiitosta henkilökunnalta ulkopuolisilta käyttäjiltä. Konserttitalissa on järjestetty paljon ulkopuolisten vuokraajien konsertteja ja tilaisuuksia konservatorion käytöltä vapaina aikoina. Uudelle konservatoriolle myönnettiin toukokuussa "Vuoden maakunnallinen rakennushanke 2021" - palkinto, josta oli päättämässä laaja rakennusalan ammattilaisista koostuva arviointiryhmä.

Huhti-toukokuun valintakokeista konservatoriolle valittiin uusia opiskelijoita ja oppilaita. Ammatilliseen koulutukseen valittiin 16 uutta opiskelijaa, joista 13 otti opiskelupaikan vastaan. Musiikkiopistoon valittiin 71 uutta oppilasta.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalvelujen kesäkausi alkaa käytännössä toukokuussa, kun ulkokentät saadaan käyttöön ja reiteillä ja uimarannoilla aloitetaan tarkistus- ja kunnostuskierrokset.

Poikkeustilannetta alkukesällä 2022 elettiin jalkapallo-olosuhteiden osalta, kun Koillispuiston tekonurmi saatiin käyttöön toukokuun alussa, mutta Mehtimäen tekonurmi oli uuden nurmen asennuksen vuoksi poissa käytöstä aina heinäkuun alkuun saakka.

Olosuhteiden rakentamisen näkökulmasta suuri ponnistus tehtiin keskusurheilukentällä, missä valmisteltiin Kalevan Kisoja toukokuun lopusta aina elokuun alkupuolelle saakka. Kisavalmisteluina paitsi viimeisteltiin suorituspaikkoja sisäkuntoon mm. siirrettiin Mehtimäen tekonurmelta katsomo keskuskentälle.

Kesä-heinäkuussa Mehtimäen alueella oli myös paljon muita tapahtumia. Palloilulajien sarjaottelujen lisäksi alueelle yleisöä keräsivät mm. Herättäjäjuhlat sekä Itärallin yleisöerikoiskoe.

Liikuntasuosituksia ja keskeisiä liikuntatutkimustuloksia oli esitelty kevään aikana hyvinvoinnin johtoryhmälle, kulttuuri- ja liikuntalautakunnalle sekä sote-neuvottelukunnalle. Tulosten esittelyvaiheesta siirryttiin liikunta-aktiivisuuden lisäämiseen tähtäävän suunnitelman laadintaan. Suunnitelman laatimisen kanssa yhtä aikaa aloitettiin myös liikunta-aktiivisuuden nostamiseen pyrkivien viestinnällisten toimenpiteiden toteuttaminen. Tällaisia olivat mm. www.joensuu.fi/liikunta-aktiivisuus -nettisivun kokoaminen sekä liikkumissuosittelun esittely liikunnan somekanavissa.

Alkukesällä Uimaharjun kuntosalin päivitysprosessissa edettiin suunnitelman esittelyvaiheeseen. Enon seniorisalin siirtämiseen liittyvä käyttäjäkysely toteutettiin aikavälillä 3.-15.6.2022. Kyselyyn saatiin 173 vastausta.

Kesä-heinäkuussa uimahalleissa ja maaseudun rannoilla järjestettiin lasten uimakouluja. Uimahallien yhteensä 35 eri ryhmässä polski lähes 400 lasta. Rantauimakouluissa oli kuusi eri ryhmää ja näissä yhteensä 53 lasta.

Urheiluakatemia 2. asteen haun tulokset julkistettiin kesäkuussa ja urheiluakatemiaan valittiin yhteensä 116 urheilijaa. Korkea-aseella opiskelevien urheilijoiden uusia hakemuksia oli heinäkuun loppuun mennessä kertynyt yhteensä lähes 30. Tämä ylittää aiempien vuosien vastaavan ajankohdan lukeman.

Kontiolahden kunnan kanssa yhteinen Koukuttavat reitit –hanke päättyi 30.6.2022.

Kesäkuun aikana tehtiin viimeiset reittimerkinnot Lykynlammen ja Lehmon-Utranharjujen poluilla. Hankkeen tuotoksena valmistui myös Joensuun seudun polkujen yhteinen kartta (ks. www.joensuu.fi/pyorailyreitit).

Valmistelija: talouspäälikkö, taloussuunnittelija

Hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päättää

- merkitä tiedokseen osavuosisikatsauksen ajalta 1.1. – 31.7.2022
- hyväksyä kulttuuri- ja liikuntalautakunnan vastuualueiden talousarviomuutokset palveluarviotaulukon ennustesarakkeen mukaisina sekä investointeihin kohdistuvat talousarviomuutokset esitetyn mukaisina
- esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle käyttötalouteen sekä investointeihin kohdistuvien talousarviomuutosten hyväksymistä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.